

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de Villa Louise met tuin in Antwerpen (Ekeren)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 12.3.1, laatst gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 19 december 2014 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen Villa Louise met tuin in Antwerpen (Ekeren);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed van 20 augustus 2015,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten:

Wegens de historische en de sociaal-culturele waarde als monument:

Villa Louise met tuin, gelegen in

Antwerpen (Ekeren), Bist 125

bekend ten kadaster:

Antwerpen, 35ste afdeling, sectie F, perceelnummer 163M3

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Villa Louise werd in 1900 gebouwd als buitenverblijf voor de Antwerpse stouwer Jan Baptiste

Venkeler. Het is één van de oudste particuliere buitenverblijven die in Sint-Mariaburg in Ekeren werd gebouwd, omringd door een grote siertuin. De villa is hiermee een representatieve materiële getuige van de nieuwe woonidealen die eind 19de eeuw in België onder de naam 'cité-jardin' ontstonden als een interpretatie van de Engelse tuinwijkgedachte.

Villa Louise refereert als eind-19de-eeuwse tuinwijkvilla aan de beginfase waarin het heide- en bosgebied in Ekeren maatschappelijk van belang werd als exclusief kader voor vakantieverblijf en recreatie in de rand rond Antwerpen.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Villa Louise is te typeren als een eclectische villa, waarin de onbekende ontwerper elementen combineert uit de neo-Vlaamserenaissance en uit de cottagestijl tot een kwalitatief, pittoresk geheel. De leien bedaking met torenspits, het tweekleurige metselwerk, het verzorgde houtwerk van de portiek, de kroonlijst, windborden, vensters, deuren en terrassen, de tegels verwerkt in portiek en hoektoren, zijn stijlelementen die representatief zijn voor de buitenverblijven die in de Belle Epoque voor de gegoede burgerij werden gebouwd. Goed herkenbare voorbeelden van dergelijke buitenverblijven, zoals Villa Louise, zijn zeldzaam aan het worden in de steeds meer verkavelde villawijken aan de rand van de Vlaamse steden.

Villa Louise is een architecturale getuige van de succesrijke ontwikkeling van Sint-Mariaburg, een bekende tuinwijk ten noorden van Antwerpen. Dit buitenverblijf is een zeldzaam, herkenbaar en representatief voorbeeld van de bouwtypologie die bouwmaatschappij Antverpia voor ogen had bij de ontwikkeling van deze tuinwijk. Villa Louise heeft alle architecturale kenmerken die typerend waren voor de 'modelvilla's' in Sint-Mariaburg.

De herkenbare context van de siertuin in landschappelijke stijl met hoogstammige bomen, heesters en graspartijen en een bijgebouw in aangepaste bouwstijl, behoort tot het architecturale concept van een buitenverblijf in een tuinwijk. Ook de recent toegevoegde elementen aan de straat, namelijk het hek tussen bakstenen hekpijlers, maken onderdeel uit van het ensemble van tuin en villa en vergroten de herkenbaarheid van de villasite.

Representatief voor de Belle Epoquevilla's in Sint-Mariaburg is het sobere en verzorgde interieur van Villa Louise, met bewaarde houten vloeren, binnendeuren, schouwen, gestucte wanden en plafonds, glas-in-loodbeglazing, trap en mozaïekvloer in de traphal, en hardstenen pompsteen in de keuken. Hiermee is Villa Louise een representatief voorbeeld van de standaard burgerlijke smaak waarmee men in de Belle Epoque de burgerwoningen inrichtte, en die vanuit stedelijke context werd overgenomen in de toen landelijke context van Sint-Mariaburg.

Sociaal-culturele waarde:

De in pittoreske stijl uitgewerkte Villa Louise, omgeven door een ruime siertuin met bijgebouw, vormt een representatieve illustratie van de woon- en leefcultuur van de gegoede burgers in de

Belle Epoque, die hun vakanties in familieverband doorbrachten in de groene gebieden buiten de stad.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De voorschriften bepaald in hoofdstuk 6 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en hoofdstuk 6 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.

Brussel,

14 DEC. 2015

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a long horizontal stroke at the end.

Geert BOURGEOIS

